

Projekt

Uchwała Nr
Rady Gminy Ustronie Morskie
z dnia

w sprawie: przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, 834) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030.

§ 2.

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy Ustronie Morskie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Igor
Tamborski

Elektronicznie podpisany
przez Igor Tamborski
Data: 2024.11.07 11:15:46
+01'00'

WÓJT GMINY

Grzegorz Czachorowski

UZASADNIENIE
do uchwały w sprawie przyjęcia
Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030

Konieczność opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy domowej w gminie oraz zminimalizowania jego skutków.

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Ustronie Morskie
z dnia*

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
DLA GMINY USTRONIE MORSKIE
NA LATA 2025-2030**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	3
2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ.....	4
3. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ	6
4. POLICYJNE STATYSTYKI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”	8
5. SKUTECZNOŚĆ FUNKCJONUJĄCEGO W POLSCE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY.....	9
6. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	11
7. ADRESACI PROGRAMU	13
II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE.....	14
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	14
2. PRZEMOC DOMOWA W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH.....	16
2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE	16
2.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW GMINY	28
3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY DOMOWEJ I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE.....	36
4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY.....	37
4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	38
4.2. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM	44
4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	46
5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM.....	49
6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	49
7. OCENA WDROŻENIA ZAŁOŻEŃ POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU	52
III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE.....	54
1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	54
2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA	55
IV. REALIZACJA PROGRAMU.....	61
1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY	61
2. MONITORING I EWALUACJA.....	61
3. FINANSOWANIE	62
SPIS TABEL I WYKRESÓW	63

I. WPROWADZENIE

1. DEFINICJA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domową można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Na potrzeby niniejszego Programu najbardziej odpowiednią definicją przemocy jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.). Artykuł 2. ustawy **definiuje przemoc domową** jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”*

Ustawa definiuje również **osoby doznające przemocy** domowej. W rozumieniu obowiązujących przepisów osoby, wobec których jest stosowana przemoc domowa, to:

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,

h) małoletni;

i) małoletni będący świadkami przemocy domowej.

W rozumieniu przepisów ustawy osoba stosująca przemoc domową to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wskazanych w ustawie jako osoby doznające przemocy, a z kolei świadek przemocy domowej to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej. Należy również zaznaczyć, że małoletni, będący świadkiem przemocy domowej, automatycznie otrzyma status osoby doznającej przemocy.

2. RODZAJE I FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ

Odwołując się m.in. do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, można wyróżnić następujące podstawowe rodzaje przemocy: **fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i cyberprzemoc**. Rozszerzenie tych pojęć przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy

rodzaje przemocy	formy
fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieśczoł i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych itp.
ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej lub uzyskania samodzielności finansowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.
cyberprzemoc	działania i zaniechania istotnie naruszające prywatność lub wzbudzające poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej, innymi słowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” i ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Przemoc może pojawić się w każdym domu, nie ma ona związku ani ze statusem społecznym rodziny, ani miejscem zamieszkania, a osobami doznającymi przemocy domowej bywają zarówno mieszkańcy dużych miast, jak i mniejszych miejscowościach czy wsi.

Osobami doznającymi przemocy domowej są na ogół **kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni**. Kategorią osób doznających przemocy, o których mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starsi.

Seniorzy narażeni są na wszystkie rodzaje przemocy, choć w tej grupie wiekowej przemoc ma swoją specyfikę. Osoby pracujące z osobami starszymi (pracownicy socjalni, pielęgniarki, geriatrzy) zauważają, że w odniesieniu do seniorów przemoc dotyczy najczęściej zaniedbania i wykorzystywania materialnego.

Najczęstszym objawem obserwowanym u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych.

Wyuczona bezradność prowadzi do wielu negatywnych skutków, które mogą przejawiać się w trzech sferach:

- **deficyty poznawcze**, które polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji, w których możliwa jest zmiana, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie pomóc;
- **deficyty motywacyjne**, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań, aby zmienić swoją sytuację;
- **deficyty emocjonalne**, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Osoba doznająca przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu osobom doznającym przemocy udaje się przeciwstawić stosującemu przemoc, niemniej jednak większość **potrzebuje pomocy innych**. Bez odpowiedniego wsparcia osoby doznające przemocy nigdy nie zdobędą się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec nich przemocy.

Osoba, której życie lub zdrowie może być zagrożone powinna też pamiętać, by jak najszybciej zawiadomić Policję, bo szybka reakcja umożliwi nie tylko zapewnienie ochrony, ale także wszczęcie odpowiednich procedur i zabezpieczenie dowodów zdarzenia. W przypadku doznania obrażeń ciała osoba doznająca przemocy powinna zgłosić się do lekarza w celu udzielenia pomocy medycznej. Może także zażądać wystawienia

zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy.

3. POMOC OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
2. interwencji kryzysowej i wsparcia;
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej;
4. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
6. zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Osobie doznającej przemocy domowej udziela się informacji o dostępnych formach wsparcia wymienionych w ust. 1.

Osoba, która doznaje przemocy domowej, może skorzystać także z porady prawnej i wsparcia psychologicznego, dzwoniąc pod dostępny całodobowo Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” – 800 120 002. Na ten numer mogą dzwonić także osoby, które chcą w sposób anonimowy dokonać zgłoszenia.

Osoby korzystające z usług telefonu mają prawo nie ujawniać swoich danych personalnych. Na własne życzenie mogą jednak podać imię i nazwisko. Anonimowość zarówno dzwoniącego/ej, jak i konsultanta/teki tworzy bezpieczną przestrzeń do opowiedzenia o swoim doświadczeniu, uporządkowania przeżytych doświadczeń, nazwania problemu i wspólnego zastanowienia się nad możliwościami wyzwolenia się z krzywdzącej sytuacji.

Narzędziem służącym przeciwdziałaniu przemocy domowej jest procedura „**Niebieskie Karty**”. To procedura interwencji wobec przemocy domowej, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia występowania przemocy. Czynności te podejmowane są przez odpowiednie służby: jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, policję, oświatę, ochronę zdrowia i inne określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. Kształt procedury oraz wzory formularzy określają przepisy szczegółowe.

Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie przez pracownika odpowiednich służb formularza „Niebieska Karta – A”. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu osobie doznającej przemocy zapewnienie bezpieczeństwa. Osobie doznającej przemocy przekazuje się formularz „Niebieska Karta – B”. Następnie formularz „Niebieska Karta – A” przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, gdzie dokument otrzymuje grupa diagnostyczno-pomocowa.

Osobę, która doznała przemocy, zaprasza się na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, gdzie dokonuje się analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i we współpracy z tą osobą opracowuje się indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Na posiedzeniu grupy wypełniany jest formularz „Niebieska Karta – C”. Grupa diagnostyczno-pomocowa wzywa osobę stosującą przemoc domową, dokonuje analizy sytuacji i na podstawie danych zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” dokonuje ustaleń dotyczących dalszych działań, zobowiązując osobę stosującą przemoc domową do ich realizacji.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje, gdy ustanie przemoc lub nastąpi rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty, które w niej uczestniczyły. W okresie dziewięciu kolejnych miesięcy sytuacja osób uczestniczących w procedurze „Niebieskie Karty” jest monitorowana. Zespoły interdyscyplinarne oraz grupy diagnostyczno-pomocowe podejmują działania w ramach swoich kompetencji określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). Procedura

„Niebieskie Karty” przeprowadzana jest niezależnie od innych rodzajów postępowań, w szczególności postępowania karnego, cywilnego czy rodzinnego.

4. POLICYJNE STATYSTYKI PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

Statystyki policyjne, stanowiące dalece niewystarczające, ale nadal podstawowe źródło informacji o skali zjawiska przemocy domowej w kraju ujawniają, że w 2023 r. liczba osób doznających przemocy wyniosła ogółem 77 832, z czego 51 631 stanowiły kobiety, 17 039 osoby małoletnie, zaś 9 162 mężczyźni. Funkcjonariusze Policji w 2023 r. wypełnili łącznie 62 170 formularzy „Niebieskie Karty – A”. Szczegółowe dane za rok 2023 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2023

liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty” – A” (ogółem), w tym:	62 170
liczba formularzy wszczynających procedurę	54 029
liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwającej procedury	8 141
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem)	77 832
w tym kobiet	51 631
w tym mężczyzn	9 162
w tym małoletnich	17 039
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem)	63 016
w tym liczba kobiet	7 595
w tym liczba mężczyzn	55 225
w tym liczba nieletnich	196
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu (ogółem)	30 261
w tym kobiet	2 171
w tym mężczyzn	28 079
w tym nieletnich	11
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu (ogółem)	393
w tym kobiet	35
w tym mężczyzn	358
liczba osób stosujących przemoc domową będących jednocześnie pod wpływem alkoholu i środka działającego podobnie do alkoholu (ogółem)	142
w tym kobiet	8
w tym mężczyzn	134

Źródło: Formularz III/8, Sprawozdanie z podjętych przez policję działań wobec przemocy w rodzinie dotyczące procedury „Niebieskie Karty” – <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/201373,Przemoc-w-rodzinie-dane-od-2012-roku.html>

Prezentowane liczby dotyczą działań podjętych w procedurze „Niebieskie Karty” wyłącznie przez Policję i nie obejmują danych dotyczących działalności innych podmiotów upoważnionych do zwalczania przemocy domowej. Przemoc domowa wiąże się z lękiem osób doznających przemocy i świadków przed ujawnianiem takich przypadków, **w związku z czym bardzo trudno oszacować rzeczywistą skalę tego zjawiska.**

W 2020 roku dzięki nowelizacji przepisów Policja otrzymała narzędzia do skuteczniejszej walki z osobami stosującymi przemoc domową. Obecnie policjanci mają możliwość wydać osobie stosującej przemoc **nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania** i jego bezpośredniego otoczenia lub **zakazu zbliżania się do mieszkania** i jego bezpośredniego otoczenia. Te nakazy lub zakazy mogą być wydane łącznie i obowiązują od momentu ich wydania.

Policjanci mają także prawo wydać nakaz lub zakaz podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy (w szczególności w wyniku zgłoszenia przez osobę doznającą przemocy, kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków).

Przepisy mówią, że osobie, wobec której wydany zostanie nakaz lub zakaz, przysługuje prawo zabrania ze sobą jedynie przedmiotów osobistego użytku i służących do świadczenia pracy oraz będących jej własnością zwierząt domowych. Ma także jednorazową możliwość zabrania z mieszkania w późniejszym terminie mienia stanowiącego jej własność, w obecności policjanta i po uzgodnieniu terminu z osobą dotkniętą przemocą domową.

W okresie obowiązywania nakazu lub zakazu policjanci są zobligowani do co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, czy są one respektowane. Za niestosowanie się osoby do wydanego przez policję zakazu lub nakazu, kodeks wykroczeń przewiduje karę aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

5. SKUTECZNOŚĆ FUNKCJONUJĄCEGO W POLSCE SYSTEMU WSPARCIA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

Kwestie dotyczące oceny skuteczności funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia dla osób doznających przemocy były przedmiotem badania przeprowadzonego w 2019 r.

na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie”. Respondentami były zarówno osoby dotknięte przemocą, które skorzystały ze wsparcia, jak i przedstawiciele instytucji i organizacji udzielających pomocy.

Badanie dotyczące oceny skuteczności funkcjonującego w Polsce systemu wsparcia pokazało, iż wysoko oceniane jest interdyscyplinarne podejście w zakresie pomocy udzielanej osobom krzywdzonym. Pozytywnie oceniana jest praca zespołów interdyscyplinarnych oraz współpraca interdyscyplinarna na poziomie gmin, prowadzona w celu obejmowania kompleksowym wsparciem osób doznających przemocy w rodzinie. Osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie pozytywnie oceniały współpracę instytucjonalną na poziomie lokalnym, wskazując na możliwość szybkiej wymiany informacji i podejmowania decyzji.

Badania pokazały, że procedura „Niebieskie Karty” jest zdecydowanie podstawowym narzędziem wykorzystywanym w procesie obejmowania wsparciem osób doznających różnego rodzaju przemocy. Świadczą o tym, nie tylko opinie wyrażane na jej temat przez pracowników instytucji pomocowych, ale także to, że aż 90% badanych osób doznających przemocy, które objęte były pomocą jakichkolwiek służb, instytucji lub organizacji, była bądź jest objęta działaniem tej procedury. Wyniki badań pokazały, że wsparcie w ramach procedury „Niebieskie Karty” było oceniane pozytywnie, i w większości przypadków wsparcie to definitywnie bądź częściowo rozwiązuje problem.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 535) wprowadziła nie tylko pojęcie przemocy domowej, ale przyniosła aktualizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasad postępowania wobec osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.

Ustawa poszerza zakres działań, jakie mogą być podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową, wprowadzając dodatkowo programy korekcyjno-edukacyjne lub psychologiczno-terapeutyczne. Programy te mają na celu w szczególności powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy. Po skierowaniu do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-

terapeutycznym osoba stosująca przemoc domową jest **zobowiązana** zgłosić się do uczestnictwa w programie, ukończyć program w wyznaczonym terminie oraz dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o jego ukończeniu. Uporczywe niestosowanie się do wskazanych obowiązków może skutkować nałożeniem kary grzywny albo ograniczenia wolności.

9 listopada 2023 r. został przyjęty Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który będzie realizowany w latach 2024-2030. Postanowienia programu przewidują kontynuację działań, które realizowane były dotychczas w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014–2020 oraz kolejne, uchwalane w perspektywach rocznych na lata: 2021, 2022 i 2023. Realizacja programu ma zwiększyć skuteczność pomocy i wsparcia osób zagrożonych oraz doznających przemocy domowej. Chodzi m.in. o zwiększenie działań profilaktycznych oraz lepszą dostępność i skuteczność ochrony osób, które doświadczają takiej przemocy. W programie ujęto także zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów, które realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.: podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej; rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej; podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej; zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej; zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

6. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Niniejszy Program został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest zgodny z postanowieniami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.), która w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego

programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa dla samorządu gminnego także następujące zadania: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Akty prawne wspomagające podejmowanie na terenie gminy działań na rzecz osób zagrożonych przemocą domową oraz doznających przemocy domowej, jak również osób stosujących przemoc domową i jej świadków, to również:

1. ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609-1465 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
3. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.);
5. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);
6. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978 z późn. zm.);
7. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z późn. zm.);
8. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z ~~2023-2024~~ r. poz. 571-1491 z późn. zm.);
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725);
10. uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232 z późn. zm.);

11. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ustronie Morskie na lata 2022-2032.

Realizacja działań wyznaczonych w Programie może także wymagać odwołania się do takich aktów prawnych, jak:

1. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
1. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.);
2. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37);
3. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706);
4. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1550-1568 z późn. zm.);
5. ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.);
6. ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 z późn. zm.);
7. ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).

7. ADRESACI PROGRAMU

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030 jest adresowany w szczególności do rodzin i osób, które ze względu na przemoc domową wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz pozostałych mieszkańców gminy.

Zadaniem niniejszego Programu jest kontynuacja szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jak i ochronę oraz pomoc osobom dotkniętym przemocą, podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc, a także zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

II. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Ustronie Morskie jest gminą wiejską położoną w północnej części województwa zachodniopomorskiego, w obrębie północno-wschodniej części powiatu kołobrzeskiego. Gmina Ustronie Morskie graniczy z trzema gminami: od zachodu z gminą i miastem Kołobrzeg (powiat kołobrzeski), od południa z gminą Dygowo (powiat kołobrzeski), a od wschodu z gminą Będzino (powiat koszaliński). Powierzchnia gminy wynosi 56,98 km². W jej skład wchodzi 6 sołectw: Gwizd, Kukinia, Kukinka, Rusowo, Sianożęty i Ustronie Morskie.

Gmina ma charakter turystyczno-rolniczy, co jest uwarunkowane jej nadmorskim położeniem. Od blisko stu lat jest znanym kurortem letniego wypoczynku. Użytki rolne zajmują ok. 58% powierzchni gminy, zaś lasy stanowią ok. 28% jej terenu.

Z końcem 2023 r. gmina liczyła ogółem 3 763 mieszkańców, w tym 1 978 kobiet, które stanowiły 52,6% ogółu ludności, a gęstość zaludnienia wynosiła w przybliżeniu 66 osób na km². Dane odnoszące się do demografii przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkańców ogółem	3 928	3 854	3 763
w tym kobiet	2 058	2 031	1 978

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	692	688	710
liczba osób w wieku produkcyjnym	2 423	2 319	2 168
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	813	847	885

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 5. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba urodzeń żywych	32	35	18
liczba zgonów	55	87	81
przyrost naturalny	-23	-52	-63

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Według danych GUS-u w 2023 r. w zasobach gminy znajdowało się 45 mieszkań komunalnych oraz 11 mieszkań socjalnych.

W roku szkolnym 2023/2024 w gminie funkcjonowała 1 placówka wychowania przedszkolnego oraz 1 szkoła podstawowa.

Zadania placówek wsparcia dziennego realizują 4 świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym oraz 2 świetlice realizujące program socjoterapeutyczny.

Działalność kulturalna w gminie skupia się wokół Gminnego Ośrodka Kultury w Ustroniu Morskim oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Ustroniu Morskim wraz z filią w Rusowie. Placówki zajmują się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez gminnych oraz zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także przyczyniają się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką, czytelnictwem i tradycjami oraz aktywnym stylem życia. Na terenie gminy funkcjonują także 4 świetlice wiejskie w miejscowościach: Gwizd, Kukinia, Kukinka, Rusowo. Integracją i wspieraniem aktywności osób starszych zajmuje się działający w strukturach organizacyjnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Klub Senior+ w Ustroniu Morskim.

Uprawianiu sportu i rekreacji w gminie Ustronie Morskie służą zarówno 2 obiekty sportowo-rekreacyjne (m.in. Centrum Sportowo-Rekreacyjne Helios (aquapark, korty tenisowe, boisko do piłki plażowej, bowling), wielofunkcyjne boisko Orlik oraz obiekty przy placówkach oświatowych – sale gimnastyczne, boiska, a także place zabaw i siłownie zewnętrzne), jak i przyroda tego regionu. Propagowaniem kultury fizycznej w gminie zajmują się również dwa działające na jej terenie kluby sportowe, w tym jeden uczniowski klub sportowy.

Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę w 2 niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz w 3 prywatnych praktykach lekarskich. W gminie działają 3 apteki.

W latach 2021-2023 udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym wynosił odpowiednio: 2,23%, 0,82%, 1,15%. Stopa bezrobocia w powiecie kołobrzeskim w rozpatrywanym okresie wynosiła 4,2%, 1,8%, i 2,0%. Według danych GUS-u na koniec 2023 r. na terenie gminy funkcjonowało 1145 podmiotów gospodarczych, w tym 949 podmiotów prowadzonych przez osoby fizyczne. Najwięcej podmiotów gospodarczych w gminie prowadziło działalność w sferze działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, handlu hurtowego i detalicznego oraz napraw pojazdów samochodowych, a także przetwórstwa przemysłowego.

Pomoc społeczną w gminie świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim, którego działalność często bywa uzupełniana przez współpracę z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi czy Kościołem, co sprzyja poprawie efektywności

działań podejmowanych w celu niwelowania skutków problemów społecznych dotyczących mieszkańców.

2. PRZEMOC DOMOWA W ŚWIETLE ŹRÓDEŁ ZASTANYCH

Diagnoza problemu przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie została oparta na analizie dostępnych danych, tzw. źródeł zastanych oraz ankiet skierowanych do mieszkańców, przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek systemu oświaty oraz uczniów. Podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy domowej zostały zebrane z instytucji i organów działających w gminie Ustronie Morskie. Uzupełniono je danymi pozyskanymi od instytucji, których działania obejmowały w latach 2021-2023 mieszkańców gminy.

2.1. PODMIOTY ŚWIADCZĄCE WSPARCIE W GMINIE

Zasobami umożliwiającymi przeciwdziałanie przemocy domowej określa się instytucje i organizacje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swoim zasięgiem działania jej mieszkańców, które prowadzą działalność na rzecz osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową. Poniższa tabela zawiera dane adresowe jednostek działających w gminie i świadczących pomoc jej mieszkańcom.

Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową w gminie

lp.	nazwa jednostki	adres
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Osiedlowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie
2.	Zespół Interdyscyplinarny	
3.	Grupa samopomocowa AA	
4.	Klub Promocji Zdrowego Stylu Życia „Uśmiech”	
5.	Punkt Pomocy Rodzinie	
6.	Urząd Gminy	ul. Rolna 2, 78-111 Ustronie Morskie
7.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
8.	Posterunek Policji w Ustroniu Morskim	ul. Rolna 2a, 78-111 Ustronie Morskie
9.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ars Medica”	ul. Osiedlowa 2b, 78-111 Ustronie Morskie
10.	Gminne Przedszkole w Ustroniu Morskim	ul. Wojska Polskiego 8a, 78-111 Ustronie Morskie
11.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Ustroniu Morskim	ul. Wojska Polskiego 8, 78-111 Ustronie Morskie
12.	Świetlice wiejskie	Gwizd, Kukinka, Kukinia, Rusowo

Urząd Gminy w ramach realizacji zadań własnych nałożonych na gminę odpowiada za zapewnienie środków i tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten obszar działań zatwierdza uchwałą Rada Gminy. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień oraz środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie w latach 2021-2023.

Tabela 7. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023

rodzaj	wartość w zł		
	2021	2022	2023
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	549 172,00	655 362,00	787 367,28

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Tabela 8. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2023 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2021	2022	2023
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	646 506,00	729 502,00	711 807,77
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	2 109,00	3 288,00	4 939,00
na przeciwdziałanie przemocy domowej	10 900,00	11 510,00	14 475,00
razem	659 515,00	744 300,00	731 221,77

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Środki z opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023 rosły. Środki przeznaczane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w latach 2021-2023

Ważną funkcję w procesie przeciwdziałania przemocy domowej pełni **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, która w ramach swoich zadań m.in. prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, kieruje osoby uzależnione na leczenie i terapię, prowadzi rozmowy wspierające pomagające utrzymać abstynencję, rozmowy z osobami współuzależnionymi oraz z członkami rodzin, zachęcając członków rodziny do angażowania się w terapię rodzin.

Tabela 9. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu Morskim.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Ustronie Morskie przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami nadużywającymi alkoholu. W latach 2021-2023 członkowie Komisji przeprowadzili w sumie 22 rozmowy motywuujące. Dane w tym zakresie zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	5	9	8

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu Morskim.

W celu skutecznego przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej oraz eliminowania ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo konieczne jest prowadzenie działań związanych z ich rozwiązywaniem, profilaktyką oraz integracją społeczną osób nimi dotkniętych. Profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmuje m.in. poprzez wspieranie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, potrzeb w zakresie sportu i rekreacji, organizowanie warsztatów, wycieczek, imprez masowych i festynów propagujących zdrowy styl życia, finansowanie kampanii, programów, a także organizowanie i finansowanie warsztatów, szkoleń, jak również zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano m.in.:

- dotację dla Fundacji „Pływamy i Ratujemy”;
- dopłaty do zorganizowanych form wypoczynkowych;
- dotację dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Sokół” działającego przy Szkole Podstawowej w Ustroniu Morskim;
- zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych oraz ich rodzin prowadzonych w Klubie „Uśmiech”;
- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i rodziców w świetlicy w Rusowie;

- usługi gastronomiczne w związku z uroczystościami dla AA oraz Wigiliami w Ustroniu Morskim i Rusowie;
- dotację dla Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Oddział w Koszalinie na prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczo-wychowawczej, prowadzenie świetlicy środowiskowej „Wodny Świat” w Ustroniu Morskim oraz dofinansowanie i prowadzenie świetlicy środowiskowej w Rusowie;
- porady psychologiczne dla mieszkańców;
- realizację programów profilaktycznych dotyczących problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy domowej oraz programów profilaktyczno-wychowawczych w placówkach oświatowych.

W gminie Ustronie Morskie jednostką wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową jest (obok GOPS-u, GKRPA i ZI) Klub Promocji Zdrowego Stylu Życia „Uśmiech” w Ustroniu Morskim, który oferuje pomoc w zakresie terapii uzależnień oraz porad psychologicznych i psychiatrycznych. Działa też grupa samopomocowa AA.

Celem działania **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy** jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego. Zgodnie z postanowieniami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz, albo prezydent miasta. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych. W skład zespołu interdyscyplinarnego mogą wchodzić również przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w związku z zamieszkiwaniem na obszarze gminy żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową, kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów niż określone w ustawie działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych tworzonych w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku

ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, wynikających z postanowień ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, mających na celu udzielenie skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy oraz podjęcie działań wobec osoby stosującej przemoc domową w celu przeciwdziałania przemocy.

Do głównych zadań Zespołu należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 (W przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania informuje o prowadzeniu procedury „Niebieskie Karty” zespół interdyscyplinarny obecnego miejsca zamieszkania), oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a (W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 9e ust. 3, zespół interdyscyplinarny dotychczasowego miejsca zamieszkania osób, wobec których była realizowana procedura „Niebieskie Karty”, na wniosek zespołu interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania tych osób, przekazuje dokumentację wytworzoną w trakcie procedury „Niebieskie Karty”, prowadzoną przez grupę diagnostyczno-pomocową dotychczasowego miejsca zamieszkania),
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,

10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń („Kto uporczywie nie stosuje się do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny”)

Osoba stosująca przemoc domową, zgodnie z art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinary do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, ma obowiązek:

1. zgłosić się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
2. dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, w terminach określonych w przepisach ustawy;
3. ukończyć programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową lub programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową w terminach określonych przez podmiot realizujący te programy;
4. dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

Wybrane dane dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Ustronie Morskie w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	8	8	7
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	5
liczba spotkań grup roboczych ZI	14	10	32
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	X	X	10

liczba złożonych do ZI formularzy „Niebieskie Karty”	6	3	9
w tym sporządzonych przez Policję	5	2	8
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	1	-	-
liczba zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”	5	2	7
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	-	1	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie.

Tabela 12. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową podjęte w gminie przez ZI w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne z terenu gminy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	4	4	8

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie.

W 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie liczył 7 członków. W ciągu tego roku odbyło się 5 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 32 spotkania grup roboczych, które realizowały zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli ogółem 9 procedur „Niebieskie Karty”, 8 zostało sporządzonych przez Policję. W ramach działalności Zespołu działaniami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne zostały objęte 4 osoby w 2021 r., ponownie 4 osoby w 2022 r oraz 8 osób w 2023 r.

Poniższa tabela przedstawia dane odnoszące się stwierdzonych faktów przemocy na terenie gminy oraz liczby osób, które doznały przemocy, jak i osób stosujących przemoc, z uwzględnieniem płci, wieku, a także niepełnosprawności. W tabeli uwzględniono również stan trzeźwości osób stosujących przemoc.

Tabela 13. Przemoc domowa w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021 r.	2022 r.	2023 r.
liczba stwierdzonych faktów przemocy	8	7	11
liczba zastosowanych procedur „Niebieskie Karty” – sporządzonych formularzy	5	2	9
liczba osób, które doznały przemocy domowej	11	4	10
– w tym:			
kobiety	4	3	5
mężczyźni	0	0	2

nieletni	7	1	3
osoby starsze	0	0	0
osoby niepełnosprawne	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową – w tym:	5	4	8
kobiety	0	1	1
mężczyźni	5	3	7
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu – w tym:	5	1	7
kobiety	0	0	1
mężczyźni	5	1	6
nieletni	0	0	0

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie.

Prezentowane dane pokazują niepokojącą tendencję wzrostu liczby stwierdzonych faktów przemocy, co pociągnęło za sobą wzrost liczby wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”. W statystykach osób stosujących przemoc przeważają mężczyźni, podobnie jak w statystykach odnoszących się do stanu trzeźwości. Osoby doznające przemocy to nieletni i kobiety. Nie odnotowano wśród doznających przemocy osób starszych i niepełnosprawnych. Jeśli prezentowane dane odnieść do liczby mieszkańców gminy, to należałoby stwierdzić, iż problem przemocy domowej jest zjawiskiem marginalnym, niemniej niepokojącym ze względu na przyrost liczby osób, które doznały przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc, w tym będących pod wpływem alkoholu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego odnieśli się również do kwestii dostrzeganych potrzeb szkoleniowych związanych z doskonaleniem posiadanej wiedzy w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania przemocy domowej. Wskazania dotyczące zainteresowania szkoleniami w zależności od stopnia posiadanej wiedzy i doświadczenia, jak również oczekiwanej tematyki szkoleń prezentuje tabela umieszczona poniżej.

Tabela 14. Potrzeby szkoleniowe członków Zespołu Interdyscyplinarnego

liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego zainteresowanych szkoleniami według stopnia zaawansowania wiedzy i doświadczenia:		
podstawowy		0
średni		1
zaawansowany		6
ocena stopnia zainteresowania tematami szkoleń wg	ocena	liczba osób

potrzeb szkoleniowych w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza najniższe potrzeby, a 5 najwyższe:		zainteresowanych
Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej	2	7
Praca w zespole interdyscyplinarnym i w grupach diagnostyczno-pomocowych	5	7
Rodzina z problemem przemocy	4	7
Praca z osobami doznającymi przemocy domowej	4	7
Dziecko krzywdzone w rodzinie	5	7
Osoby zależne a przemoc domowa	4	7
Praca z osobami stosującymi przemoc domową	5	7
Superwizja w pracy zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowej	5	7
własne propozycje 3 tematów szkoleń, które są najbardziej potrzebne:		liczba osób zainteresowanych
Praca w przemocy a troska o własne zdrowie psychiczne		7
Dziecko w procedurze NK w roli sprawcy i ofiary		7
Praca z osobami chorymi i zaburzonymi psychicznie		7

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie.

Pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej udziela także **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim**, będący instytucją powołaną do wspierania mieszkańców w przezwyciężaniu trudności życiowych, których nie są oni w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne zasoby i możliwości. Należą do nich osoby i rodziny doznające przemocy, jak i osoby stosujące przemoc domową.

W 2023 r. GOPS do realizacji swoich zadań zatrudnił 1 osobę w kadrze kierowniczej, 3 pracowników socjalnych oraz 10 pozostałych pracowników. W latach 2021-2023 wysokość środków finansowych przeznaczonych na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom. Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące kwot wydatkowanych na pomoc mieszkańcom gminy oraz liczby beneficjentów pomocy społecznej.

Tabela 15. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
wielkość wydatków ogółem (w zł)	6 638 517,92	12 159 845,03	4 011 362,56

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 16. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
wielkość wydatków ogółem (w zł)	37 490,24	122 671,00	125 275,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Tabela 17. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim w latach 2021-2023

liczba beneficjentów	2021	2022	2023
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	106	95	76
liczba rodzin	88	74	59
liczba osób w rodzinach	204	170	132

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w latach 2021-2023, malała (106 w 2021 r., 95 w 2022 r., 76 w 2023 r.). Malała także liczba osób w rodzinach objętych pomocą GOPS-u.

Trudności rodzin, będące jednym z warunków udzielania świadczeń z pomocy społecznej, wpływały także na formę udzielanego przez Ośrodek wsparcia. W rozpatrywanym okresie bardzo istotną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim, wykonując zadania pomocy społecznej w gminie, udziela rodzinom z gminy wsparcia m.in. z powodu przemocy domowej, jak również alkoholizmu lub narkomanii, które niejednokrotnie przyczyniają się do jej wystąpienia. W latach 2021-2023 decyzją administracyjną wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 1 osobie w 2021 r. i ponownie 1 osobie w 2023 r. Jeśli chodzi o pomoc udzielaną z powodu przemocy domowej, były to 4 osoby w rodzinie w 2021 r. i 7 osób w rodzinie w 2023 r. Pomocy z powodu narkomanii w analizowanym okresie nie świadczone. Dane zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 18. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim z powodu przemocy domowej, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2021-2023

rok	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	przemoc domowa	alkoholizm	narkomania	przemoc domowa	alkoholizm	narkomania

2021	1	1	0	4	1	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	1	1	0	7	1	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych GOPS-u w obszarze przemocy jest zebranie informacji i ustalenie diagnozy dotyczącej występowania przemocy, jej form, powtarzalności, nasilenia, sposobów reagowania poszczególnych członków rodziny na przemoc oraz uruchomienie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy. Pracownik socjalny, który styka się z problemem przemocy, musi być wyposażony w niezbędną wiedzę i posiadać umiejętności udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy.

Działania pracownika socjalnego w obszarze przemocy polegają na nawiązaniu kontaktu z osobą doznającą przemocy i poinformowaniu jej o przysługujących prawach oraz możliwościach uzyskania pomocy. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia pracownik socjalny podejmuje działania zmierzające do oddzielenia osoby stosującej przemoc domową od osoby doznającej przemocy, zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa emocjonalnego i socjalno-bytowego osobie doznającej przemocy oraz powiadamia organy ścigania o podejmowaniu lub stwierdzeniu zaistnienia przestępstwa.

Informacje o stosowaniu przemocy może zgłosić do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej każdy, kto ma podejrzenie, iż w rodzinie dochodzi do przemocy. Każde zgłoszenie jest sprawdzane i wyjaśniane przez pracowników socjalnych. Jeżeli zgłoszenie okaże się bezpodstawne, rozpatrywane są ewentualne przyczyny innych trudności, które mogły wpłynąć na postrzeganie rodziny jako doświadczającej przemocy (niezaradność życiowa, niepełnosprawność, choroby członków rodziny, np.: zaburzenia psychiczne, zaburzenia zachowania i inne). W przypadku potwierdzenia występowania przemocy domowej, rodzina jest obejmowana szerszym systemem monitoringu, wsparcia i pomocy przez działające lokalnie instytucje gminne, a jeżeli zachodzi taka potrzeba, również powiatowe.

W wykonywaniu zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony osób doznających przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy, innymi jednostkami organizacyjnymi, ochroną zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą społeczną.

W analizowanym okresie pracownicy GOPS-u na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczych. Edukowano rodziny w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. W latach 2021-2023 r. z usług asystenta w gminie Ustronie Morskie korzystało odpowiednio: 6, 7 i 6 rodzin. Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystentów rodziny w gminie.

Tabela 19. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin objętych wsparciem	6	7	6
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	10	9	9
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	9	9	9
koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem asystentów rodziny (w zł)	17 356,87	37 264,31	48 339,72

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim.

Mieszkańcy gminy Ustronie Morskie mają zapewnioną opiekę w 2 niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej. Lekarz, w związku z wystąpieniem przemocy, ma obowiązek na prośbę poszkodowanego dokonać oceny obrażeń oraz wystawić stosowne zaświadczenie wykazujące uszkodzenia somatyczne i objawy psychiczne, będące efektem doświadczenia przemocy. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, udziela pomocy medycznej i kieruje na odpowiednie leczenie pacjenta, który doznał uszczerbku na zdrowiu. Każdorazowo przy zgłoszeniu się osoby doświadczającej przemocy domowej lekarz informuje o możliwościach szukania pomocy i wskazuje właściwe instytucje.

Ważnymi placówkami wsparcia dzieci i młodzieży są szkoły oraz przedszkola i oddziały przedszkolne na terenie gminy. Wśród uczniów placówek systemu oświaty w gminie prowadzono liczne działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy (m.in. „Komunikacja interdyscyplinarna w zespole klasowym. Jak zapobiegać zachowaniom agresywnym”, „Czy dokuczanie jest przemocą? Agresja słowna, wulgaryzmy – nie tylko pięścią stosujesz przemoc”, „Uzależnienia behawioralne. Nowe technologie”,

„Akceptacja innych. Budowanie relacji w grupie”, „Hejt i cyberprzemoc – stop mowie nienawiści”, „Słowa, które krzywdzą i ranią innych. Prawidłowa komunikacja u dzieci”).

Działania na rzecz dzieci i rodzin przeżywających trudności, przedsięwzięcia profilaktyczne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu oraz przeciwdziałające uzależnieniom i patologiom społecznym realizują funkcjonujące na terenie gminy organizacje społeczne, świetlice i kluby sportowe oraz parafie.

Istotną rolę w systemie przeciwdziałania przemocy domowej odgrywa szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja społeczna. Celem podejmowanych działań profilaktycznych jest podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat występowania zjawiska przemocy domowej. Na terenie gminy Ustronie Morskie działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej podejmowane są m.in. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny oraz podmioty wchodzące w jego skład, w tym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję, placówki oświatowe i ochrony zdrowia.

2.2. PODMIOTY SPOZA GMINY WSPIERAJĄCE MIESZKAŃCÓW GMINY

Teren gminy obsługuje **Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu**. Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez KPP w Kołobrzegu, na terenie gminy Ustronie Morskie w 2021 r. stwierdzono ogółem 126 przestępstw, w 2022 r. 142 przestępstwa, a w 2023 r. 103 przestępstwa. W rozpatrywanym okresie odnotowano odpowiednio: 1, 3 i 3 przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie. Do najczęściej popełnianych przestępstw w 2023 r. należały: przestępstwa przeciwko mieniu (37 przypadków, o 12 mniej w porównaniu z 2022 r.), przestępstwa gospodarcze (20 przypadków, tyle samo co w 2022 r.) oraz przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (12 przypadków, o 26 mniej w porównaniu z 2022 r.). Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	liczba przestępstw		
	2021	2022	2023
stwierdzono ogółem przestępstw:	126	142	103
w tym popełnionych przez nieletnich:	1	3	3
w tym według poszczególnych kategorii:			

przeciwko życiu i zdrowiu	5	5	3
przeciwko wolności	0	10	6
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	27	38	12
przeciwko mieniu	47	49	37
przeciwko rodzinie i opiece	9	8	5
przeciwko wiarygodności dokumentów	2	3	4
przestępstwa gospodarcze	15	20	20
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	6	0	2
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	6	3	0
inne	7	3	11

Dane Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu.

Policja pełni niezwykle ważną rolę w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, przeprowadzając interwencje domowe. Funkcjonariusze Policji, podejmując czynności wobec rodziny, w której występuje przemoc, mają za zadanie:

- udzielać osobie doznającej przemocy domowej niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy przedmedycznej,
- organizować niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
- podejmować, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób doznających przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby stosującej przemoc domową środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadzać, o ile jest to możliwe, z osobą stosującą przemoc domową rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby stosującej przemoc domową albo nad małoletnim lub pełnoletnią osobą nieporadną ze względu na jej wiek lub stan zdrowia, oraz wzywa osobę stosującą przemoc domową do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- przeprowadzać na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmować działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające

stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową,

- dokonywać niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- informować, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki przedstawiciele Policji uczestniczą w spotkaniach z dziećmi i młodzieżą, prowadzą pogadanki i prelekcje profilaktyczne, utrzymują stały kontakt z lokalną społecznością, organizują zebrania z mieszkańcami dotyczące bezpieczeństwa w gminie, dokonują sprawdzania oraz obserwacji miejsc szczególnie niebezpiecznych, a także biorą czynny udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. o **kuratorach sądowych**, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów mają charakter niematerialny i dotyczą umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Teren gminy jest objęty działalnością **Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu**. Poniższe tabele przedstawiają dozory i nadzory kuratorskie prowadzone przez Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kołobrzegu wobec mieszkańców gminy w latach 2021-2023:

Tabela 21. Dozory prowadzone w gminie w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
-	-	1	1	3	3
w tym spraw:					
warunkowego przedterminowego zwolnienia					

liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	1	1
warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	1	1	2	2
warunkowego umorzenia postępowania karnego					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	-	-
w których osoby dorosłe zostały skazane bez dozoru kuratora, ale z nałożonymi obowiązkami					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	-	-
w których orzeczono karę ograniczenia wolności bądź grzywna została zamieniona na prace społecznie użyteczne					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	-	-

Dane Sądu Rejonowego w Kołobrzegu.

Tabela 22. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
3	10	5	14	5	14
w tym spraw					
w których rodzic został pozbawiony władzy rodzicielskiej					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
-	-	-	-	-	-
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
3	10	4	13	4	13
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	

-	-	-
nioletnich, którzy prezentują przejawy demoralizacji		
liczba spraw	liczba spraw	liczba spraw
-	1	1

Dane Sądu Rejonowego w Kołobrzegu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu jest jednostką powiatową, obejmującą zasięgiem działania mieszkańców gminy Ustronie Morskie. PCPR udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym w kryzysie psychicznym, w tym dotkniętym przemocą domową. Oferuje bezpłatne poradnictwo w ramach interwencji kryzysowej, szczególnie psychologiczne i rodzinne. Do działań prowadzonych przez tę jednostkę należy m.in. realizacja działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc. PCPR współpracuje również z Ośrodkami Pomocy Społecznej, placówkami systemu oświaty oraz innymi instytucjami i jednostkami pomocowymi.

W analizowanym okresie ze wsparcia oferowanego przez PCPR w formie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne skorzystały 3 osoby z terenu gminy w 2023 r. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu wobec mieszkańców powiatu oraz mieszkańców gminy Ustronie Morskie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2021-2023.

Tabela 23. Wsparcie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba powiatowych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
liczba mieszkańców powiatu korzystających z powiatowych specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	0	0	0
w tym liczba mieszkańców gminy	0	0	0
liczba mieszkańców powiatu dotkniętych przemocą domową, którym PCPR zapewniło miejsce w ośrodkach wsparcia	0	0	0
w tym liczba mieszkańców gminy	0	0	0
liczba mieszkańców powiatu dotkniętych przemocą domową, którym PCPR zapewniło miejsce w ośrodkach interwencji kryzysowej	0	0	0

w tym liczba mieszkańców gminy	0	0	0
liczba mieszkańców powiatu uczestniczących w grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej	0	0	0
w tym liczba mieszkańców gminy	0	0	0
liczba mieszkańców powiatu uczestniczących w realizowanych przez PCPR programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	0	0	8
w tym liczba mieszkańców gminy	0	0	3

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu.

Istotną rolę w zapewnieniu pomocy psychologicznej i diagnozowaniu problemów młodszych mieszkańców gminy odgrywa **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu**. W Poradni dzieci mogą korzystać z usług specjalistów – m.in. psychologa, pedagoga, terapeuty oraz logopedy. Placówka oferuje dzieciom i młodzieży różne formy wsparcia, m.in.: indywidualne lub grupowe zajęcia terapeutyczne, grupy wsparcia, prowadzenie mediacji, interwencje kryzysowe, porady i konsultacje, realizuje zadania, m.in. poprzez: konsultację, diagnozę, terapię, doradztwo, wydawanie opinii i orzeczeń, a także przez działalność profilaktyczną i informacyjną. W roku szkolnym 2022/2023 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu udzieliła wsparcia 56 dzieciom i młodzieży z terenu gminy. Pomoc objęła następujące obszary:

- działania terapeutyczne,
- działania diagnostyczne (trudności edukacyjne, emocjonalne, motywacyjne),
- działania doradcze (konsultacje i porady),
- porady dotyczące problemów rodzinnych,
- działania informacyjne o placówkach wspierających dziecko i jego rodzinę.

Ponadto klienci Poradni korzystali z pomocy w związku z niepełnosprawnością, niewłaściwym korzystaniem z telefonu, komputera, uzależnieniem od gier, kłopotami w relacjach rówieśniczych oraz problemami rodzinnymi.

Mieszkańcy gminy mogą też korzystać ze wsparcia m.in. Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnień w Kołobrzegu oraz Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu.

Wykaz jednostek działających poza gminą Ustronie Morskie, które udzielają wsparcia mieszkańcom gminy w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Jednostki wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej działające poza gminą

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu	kategoria klienta
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Grottgera 11, 78-100 Kołobrzeg	konsultacje dla osób stosujących przemoc
2.	Punkt Interwencji Kryzysowej		
3.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Piastowska 9, 78-100 Kołobrzeg	pomoc udzielana dzieciom/młodzieży oraz rodzicom
4.	Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Okopowa 15A, 78-100 Kołobrzeg	oddział leczenia uzależnień, terapia
5.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii oddział terenowy w Koszalinie	ul. Zwycięstwa 168, 75-612 Koszalin	działania profilaktyczne i edukacyjne
6.	Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – Przychodnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kołobrzegu	ul. Jagiellońska 11, 78-100 Kołobrzeg	mieszkańcy powiatu kołobrzesckiego
18.	Komenda Powiatowa Policji	ul. Kilińskiego 20, 78-100 Kołobrzeg	mieszkańcy gminy
19.	Sąd Rejonowy w Kołobrzegu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Katedralna 13, 78-100 Kołobrzeg	mieszkańcy gminy
20.	Prokuratura Rejonowa	ul. Waryńskiego 8, 78-100 Kołobrzeg	
21.	Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu	ul. Okopowa 15, 78-100 Kołobrzeg	

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim i opracowanie własne.

Wśród innych możliwości uzyskania pomocy w związku z przemocą domową lub innych traumatycznych przeżyć wywołujących kryzys w rodzinie warto wymienić możliwość odbycia rozmowy telefonicznej. Kontakt telefoniczny pozwala osobie szukającej wsparcia na zapewnienie anonimowości oraz nie zmusza do bezpośredniego spotkania z pracownikiem instytucji, co może dla wielu osób być krępujące. Poniżej zamieszczono tabelę z wybranymi telefonami, pod którymi można uzyskać wsparcie psychologiczne, porady oraz zostać pokierowanym do właściwych instytucji.

Tabela 25. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady

lp.	instytucja	nr telefonu
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim	94 351 41 77
2.	Zespół Interdyscyplinarny w Ustroniu Morskim	
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	94 351 41 78

4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ars Medica”	94 351 55 39
5.	Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kołobrzegu	94 352 26 37
6.	Punkt Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy i spraw społecznych w Kołobrzegu	94 713 61 45
7.	Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu	47 784 65 12
8.	Posterunek Policji w Ustroniu Morskim	47 784 66 87
9.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu	94 354 80 66
10.	Punkt Interwencji Kryzysowej przy PCPR-ze	
11.	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii oddział terenowy w Koszalinie	94 341 01 01
12.	Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej	94 354 22 77
13.	Centrum Usług Społecznych w Kołobrzegu	94 355 23 38
14.	Diecezjalny Duszpasterz Rodzin – Kuria Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej	696 092 955
15.	Bezpłatny telefon zaufania dla osób będących w kryzysie	800 880 111
16.	Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy „Niebieska Linia”	800 120 002
17.	Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy domowej „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia	22 668 70 00
18.	STOP – telefon Fundacja Centrum Praw Kobiet dla kobiet dotkniętych przemocą i dyskryminacją	800 107 777 22 621 35 37 600 070 717
19.	Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj przemoc”	800 120 148
20.	Ogólnopolski telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	116 111
21.	Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka	800 12 12 12
22.	Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna	22 425 98 48
23.	Ogólnopolska Poradnia Telefoniczna dla Osób Przeżywających Kryzys Emocjonalny	116 123
24.	Młodzieżowy [i nie tylko] Telefon Zaufania	19 288
25.	Pomarańczowa Linia – system pomocy rodzicom, których dzieci upijają się	800 140 068
26.	Telefon Zaufania Młodych	22 484 88 04
27.	Antydepresyjny Telefon Zaufania Fundacji ITAKA	22 484 88 01 22 654 40 41

Dane: opracowanie własne.

3. WSPÓŁPRACA KOŚCIOŁÓW W ZAKRESIE EDUKACJI NA TEMAT PRZEMOCY DOMOWEJ I WSPIERANIA RODZIN W KRYZYSIE

W świetle postanowień ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do

ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. W tym względzie organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego współdziałają również z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną;
- 3) ustalanie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju;
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 7) przeciwdziałanie przemocy domowej;
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Wsparcie rodzin w kryzysie, kształtowanie wzorca rodziny oraz właściwej komunikacji w rodzinie leży w sferze zainteresowań Kościoła rzymskokatolickiego. Jeśli w gminie parafie nie prowadzą poradni życia rodzinnego, wierni należący do danej parafii są informowani o adresie najbliższej poradni rodzinnej oraz godzinach jej funkcjonowania. Poza przygotowaniem narzeczonej do małżeństwa, parafialne poradnie rodzinne świadczą pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin (małżeńskich, rodzicielskich, wychowawczych) oraz terapię uzależnień (od alkoholu, gier komputerowych, hazardu itp.).

Parafialni doradcy życia rodzinnego współpracują z **rejonowymi doradcami**, których obszar działania obejmuje jeden lub więcej dekanatów. Na poziomie diecezji działalność i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje **Wydział Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej. Diecezjalnego Doradcę Życia Rodzinnego** powołuje Biskup Diecezjalny na wniosek Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin.

W 2023 r. na terenie gminy Ustronie Morskie funkcjonowała jedna parafia Kościoła rzymskokatolickiego. Poniższa tabela przedstawia jej dane.

Tabela 26. Parafia rzymskokatolicka, do której należą mieszkańcy gminy

dekanat	nazwa parafii i adres	adres parafii
kołobrzescki	Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	ul. Bolesława Chrobrego 10, 78-111 Ustronie Morskie

Dane Urzędu Gminy w Ustroniu Morskim.

Parafia rzymskokatolicka w gminie Ustronie Morskie wchodzi w skład dekanatu kołobrzesckiego przynależącego do diecezji koszalińsko-kołobrzesckiej.

Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin Kurii Biskupiej Diecezji Koszalińsko-Kołobrzesckiej (ul. kard. Wyszyńskiego 25, 75-062 Koszalin) zajmuje się wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie.

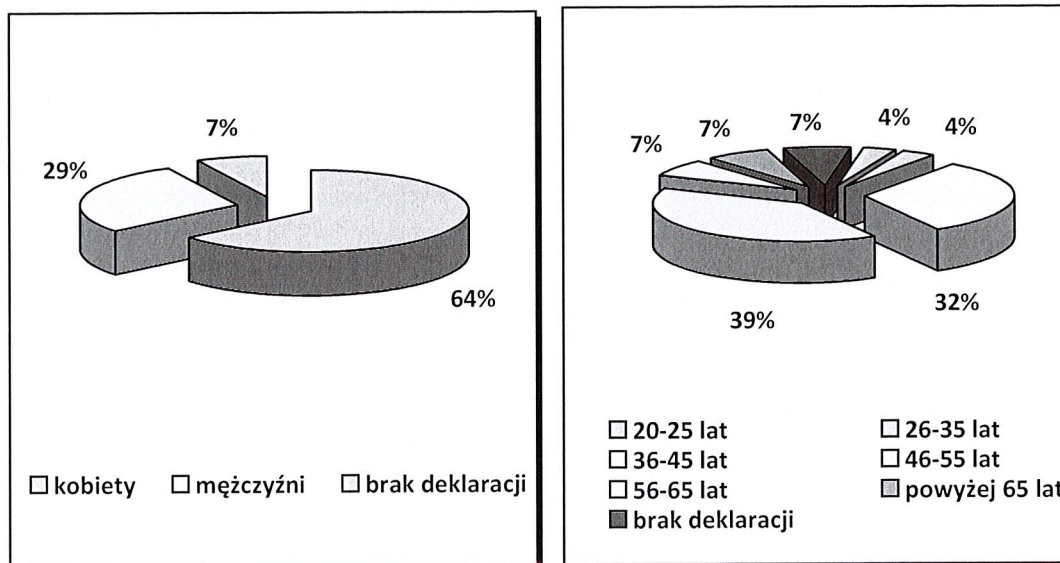
Funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin pełni ks. mgr Piotr Wieteska (tel. 696 092 955, e-mail: wieteska@koszalin.opoka.org.pl), a diecezjalnej doradczynie życia rodzinnego mgr inż. Barbara Kwiatosz-Kalinowska (tel. 94 343 87 34, e-mail: bkk@koszalin.opoka.org.pl). Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają wiedzę, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

4. BADANIA ANKIETOWE DOTYCZĄCE PRZEMOCY

Do analizy przedłożono 28 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców, 1 ankietę wypełnioną przez dyrektora z placówki systemu oświaty funkcjonującej na terenie gminy oraz 27 ankiet skierowanych do uczniów ze szkoły podstawowej z terenu gminy. Wśród respondentów ankiet skierowanych do dorosłych mieszkańców 64% stanowiły kobiety, 29% mężczyźni, zaś 7% respondentów nie zadeklarowało przynależności płciowej. Najliczniej reprezentowane były grupy osób w wieku 46-55 lat (39%) oraz 36-45 lat (32%). Mniej licznie reprezentowane były grupy wiekowe 56-65 lat oraz osoby powyżej 65. roku życia (po 7%), a także grupy osób w wieku 20-25 lat i 26-35 lat (po 4%). Strukturę ankietowanych wg kryterium płci i wieku ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci

Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowaną większość wśród ankietowanych stanowiły osoby mieszkające w gminie od urodzenia (64%), a następnie osoby zamieszkujące gminę od 2 do 35 lat (36%). Pod względem poziomu wykształcenia najliczniej reprezentowana była grupa osób z wykształceniem wyższym (54%). Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (28%), zasadniczym zawodowym (10%) oraz podstawowym (8%).

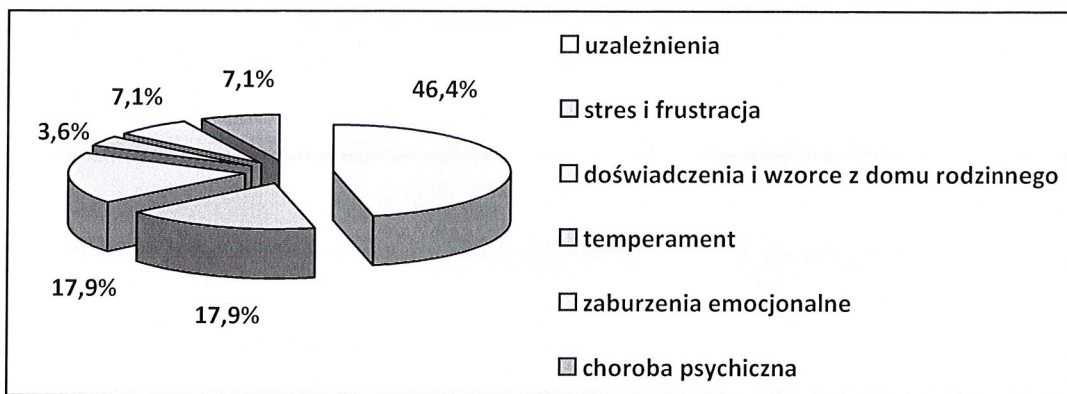
W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 27 uczniów ze szkoły podstawowej z terenu gminy, z czego 55,5% stanowiły dziewczęta, a 44,5% chłopcy. Uczniowie w wieku 15 lat stanowili 40,7% uczestników badania, 29,6% ankietowanych stanowili uczniowie w wieku 14 lat, osoby w wieku 13 lat i 10 lat stanowiły po 11,1% badanych, a 7,5% respondentów stanowiły osoby w wieku 9 lat.

4.1. BADANIA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W ramach diagnozy problemu przemocy domowej w gminie Ustronie Morskie zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 28 wypełnionych anonimowo ankiet. W pierwszej kolejności zapytano respondentów o najczęstsze przyczyny stosowania przemocy domowej.

W opinii ankietowanych najczęstszą przyczyną stosowania przemocy domowej były uzależnienia (46,4%), stres i frustracja oraz doświadczenia i wzorce z domu rodzinnego (po 17,9%), a także zaburzenia emocjonalne i choroba psychiczna (po 7,1%) oraz temperament (3,6%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

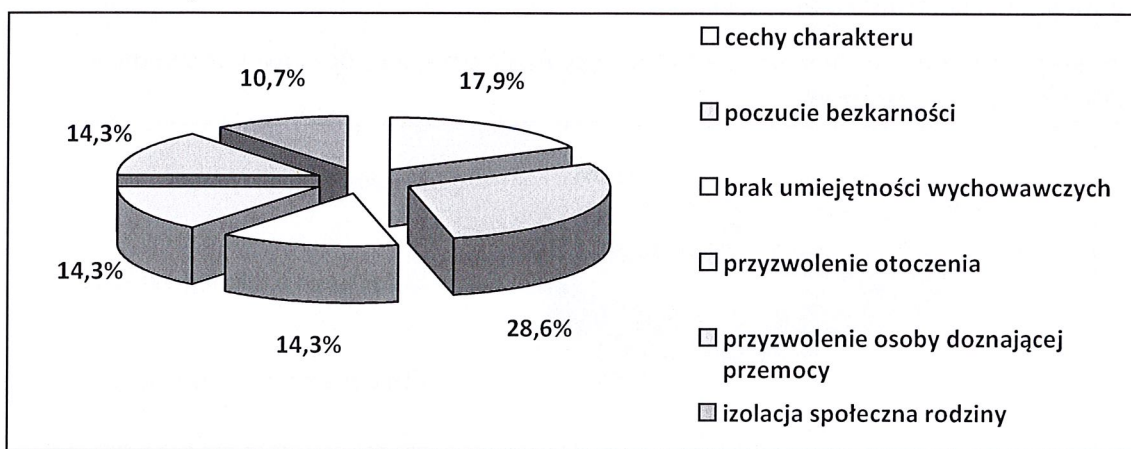
Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnym pytaniu ankietowani identyfikowali czynniki, które mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową. Najczęściej wskazywanymi przez badanych czynnikami były: poczucie bezkarności (28,6%), cechy charakteru (17,9%) oraz brak umiejętności wychowawczych, przyzwolenie otoczenia oraz przyzwolenie osoby doznającej przemocy (po 14,3%), a także izolacja społeczna rodziny (10,7%). Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

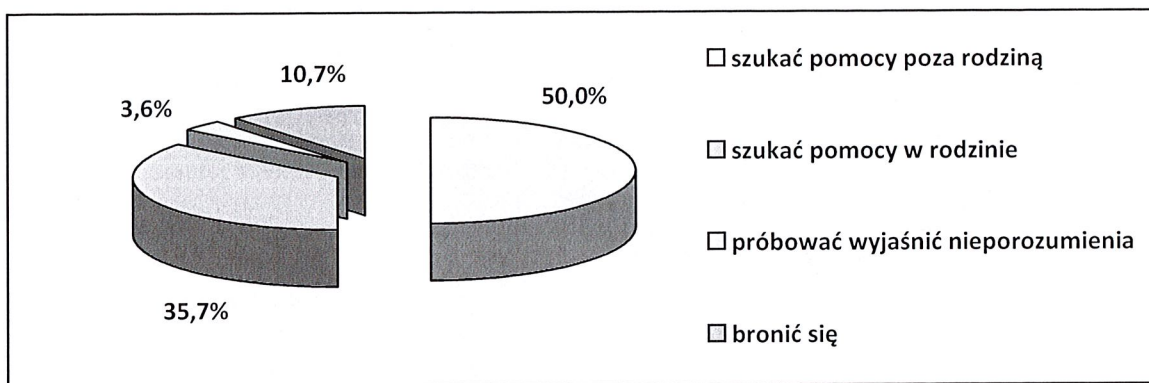
Wykres 4. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie zawarto także pytanie, jak powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej. Wykres zamieszczony poniżej pokazuje najczęściej wybierane odpowiedzi.

Wykres 5. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej?

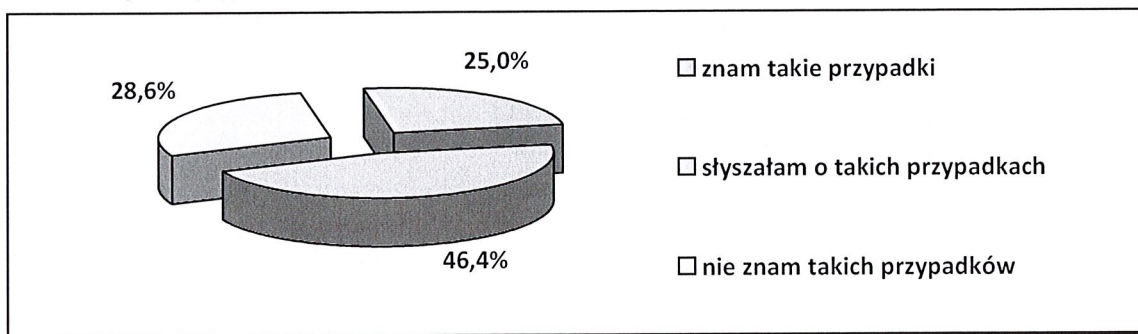

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według najliczniejszej grupy ankietowanych ofiary przemocy powinny przede wszystkim szukać pomocy poza rodziną (50%) i szukać pomocy w rodzinie (35,7%). Według innych bronić się (10,7%) lub próbować wyjaśnić nieporozumienia (3,6%).

Uczestników badania sondowano również w kwestii znajomości przypadków występowania przemocy domowej w gminie. Bardzo niepokojąco przedstawiają się wyniki odpowiedzi na to pytanie, bowiem aż 71,4% respondentów stwierdziło, iż zna przypadki występowania przemocy domowej w gminie bądź o takich przypadkach słyszało. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

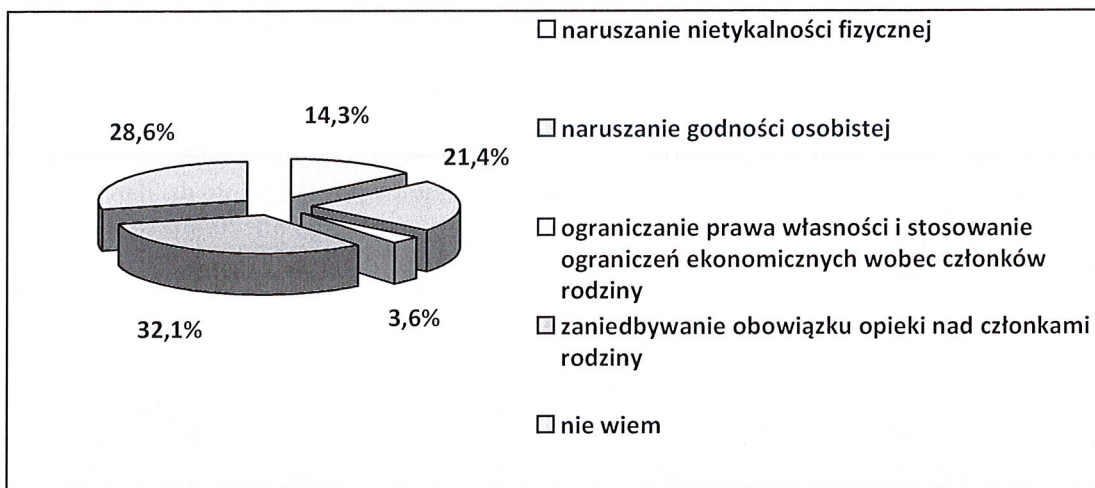
Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła form przemocy domowej, które, zdaniem badanych, najczęściej występują w gminie. Uczestnicy ankiety wskazywali w szczególności na naruszanie nietykalności fizycznej i godności osobistej, oraz zaniedbywanie obowiązku opieki nad członkami rodziny, a także ograniczenie prawa własności i stosowanie ograniczeń ekonomicznych wobec członków rodziny. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

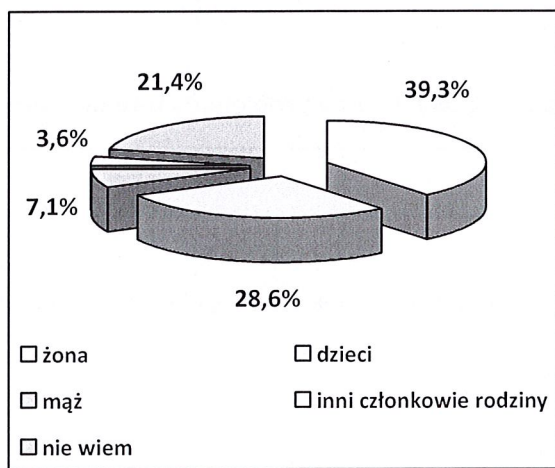
Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?

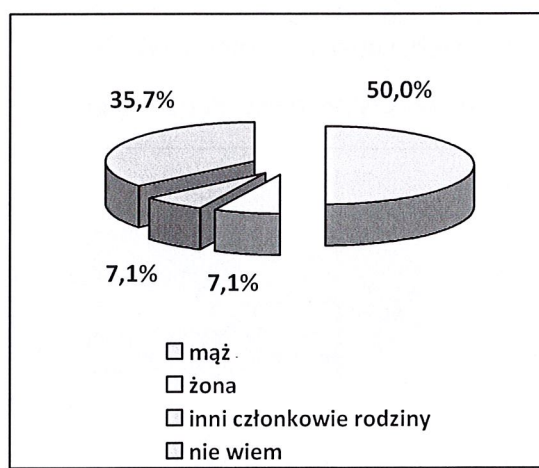
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W kolejnych pytaniach poproszono respondentów ankiety o wskazanie osób doznających przemocy domowej i stosujących przemoc domową. Zdecydowana większość uczestników badania wyraziła opinię, że osobami doznającymi przemocy domowej są żony i dzieci, a osobami stosującymi przemoc są zwykle mężowie. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy najczęściej doznaje przemocy domowej w gminie?

Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej stosuje przemoc domową w gminie?

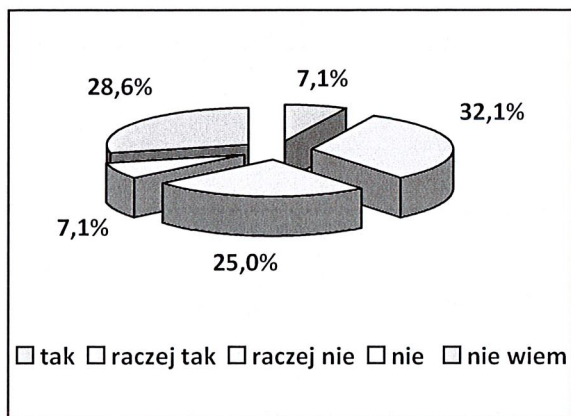

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

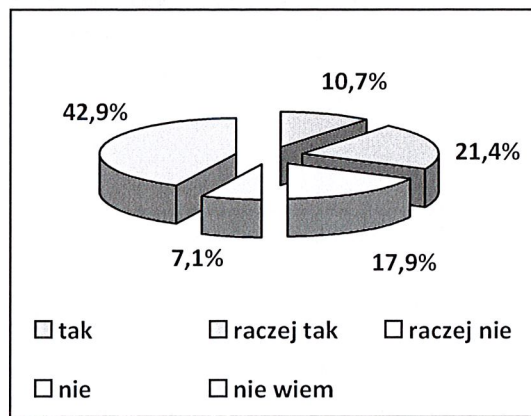
Uczestnicy badania oceniali także ofertę pomocy świadczonej osobom doznającym przemocy domowej oraz działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową. Według 39,2% ankietowanych oferta wsparcia udzielanego osobom doznającym przemocy jest raczej wystarczająca lub wystarczająca. Jednocześnie 32,1% badanych wyraziło odmienną opinię. Oferty tej nie było w stanie ocenić 28,6% pytanych. Działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc domową 32,1% ankietowanych uznało za raczej niewystarczające

lub niewystarczające. Przeciwnego zdania było 25% respondentów. Prawie 43% badanych nie potrafiło tych działań ocenić. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w gminie oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca?

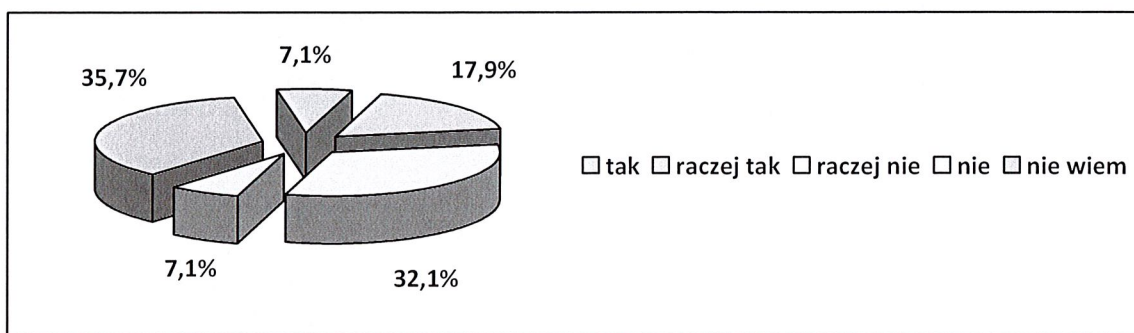
Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w gminie działania wobec osób stosujących przemoc domową są wystarczające?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania zapytano także, czy przemoc domową postrzegają jako problem społeczny na terenie gminy. Zdaniem 25% ankietowanych przemoc domowa jest lub raczej jest ważnym problemem społecznym na terenie gminy. Jednocześnie 39,2% badanych wyraziło zdanie przeciwne. 35,7% respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

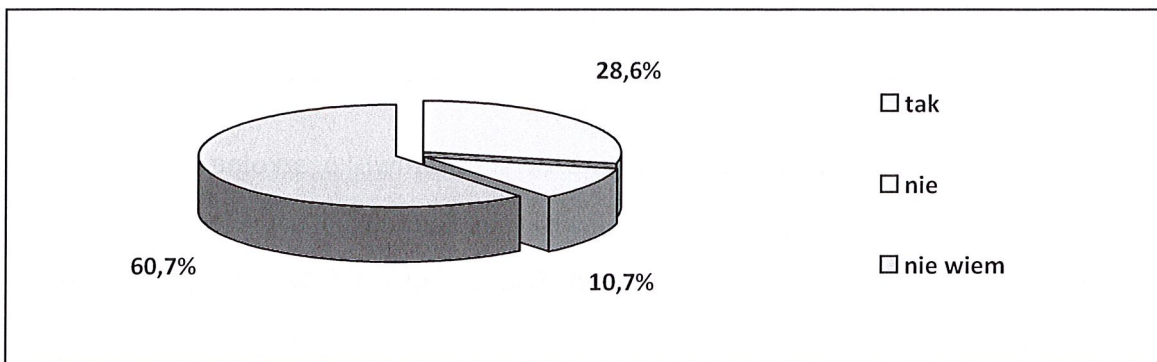
Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem na terenie gminy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania zapytano o ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy. Według 28,6% ankietowanych istnieje ryzyko nasilenia się przemocy domowej, a 10,7% badanych stwierdziło, że takie ryzyko nie istnieje. Wysoki odsetek (60,7%) respondentów nie potrafił tej kwestii ocenić. Poniższy wykresy ilustruje rozkład uzyskanych odpowiedzi.

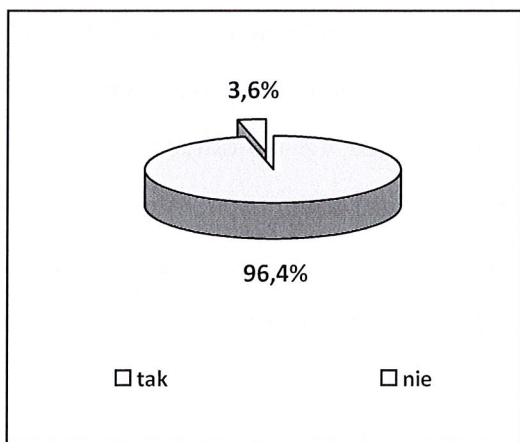
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?

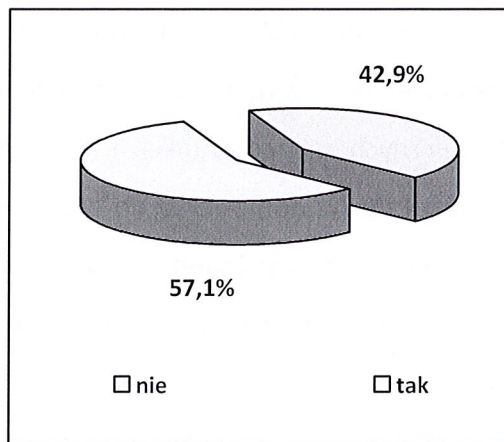
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazły się również pytania pozwalające badanym ocenić znajomość wiedzy dotyczącej procedury „Niebieskie Karty” oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy. Zdecydowana większość (96,4%) ankietowanych potwierdziła znajomość procedury „Niebieskie Karty”, a 57,1% badanych znajomość Zespołu Interdyscyplinarnego. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 14. Czy słyszała Pani/Pan o procedurze „Niebieskie Karty”?

Wykres 15. Czy słyszała Pani/Pan o działalności w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Uczestników badania poproszono także o wskazanie działań, jakie należałoby podjąć w gminie w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na zapewnienie osobom doznającym przemocy pomocy psychologicznej i terapeutycznej. Podkreślano też konieczność prowadzenia kampanii informacyjnych o dostępnych formach pomocy, rozszerzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i do dorosłych oraz zwiększania świadomości społecznej w zakresie problemów i skutków przemocy. Dostrzeżono również potrzebę izolowania sprawców przemocy, kierowania osób

uzależnionych i stosujących przemoc na leczenie odwykowe i zajęcia korekcyjno-edukacyjne oraz skutecznego reagowania na przemoc.

4.2. BADANIA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Informacje, które pomogły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań i zjawisk patologicznych uzyskano, poddając analizie ankietę wypełnioną przez dyrektora Szkoły Podstawowej im. M. Konopnickiej w Ustroniu Morskim.

Do szkoły biorącej udział w niniejszym badaniu ankietowym uczęszczało w roku szkolnym 2022/2023 ogółem 340 uczniów i wychowanków. Zatrudniano tam w tym czasie 38 nauczycieli. Uczniowie szkoły mogli skorzystać z pomocy pedagoga, logopedy i porad doradcy zawodowego. Szkoła zapewniała dostęp do Internetu, sali gimnastycznej oraz boiska sportowego. W placówce prowadzone było dożywianie uczniów. Szkoła zapewniała opiekę w ramach zajęć świetlicowych, miała w swojej ofercie także zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i zajęcia dodatkowe.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano, wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych oraz dysfunkcji i patologii, obejmujące 12 (w odniesieniu do środowiska szkolnego) i 6 (w odniesieniu do otoczenia rodzinnego) zmiennych. W badaniu stwierdzano ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów zawierają poniższe tabele.

Tabela 27. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2022/2023

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	liczba stwierdzonych przypadków
palenie papierosów	0
sięganie po alkohol	0
sięganie po narkotyki	0
niszczenie mienia szkolnego	0
kradzieże na terenie szkoły	0
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	0

udział w grupach negatywnych	0
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	1
autoagresja	0
ucieczki z domu	0
przestępczość ujawniona	0
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	4

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówce oświatowej gminy.

Tabela 28. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy

rodzaj zjawiska	liczba ujawnionych przypadków
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2
zaniedbanie dziecka	0
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	2
przemoc domowa	0
wykorzystywanie seksualne dzieci	0
przestępczość	0

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówce oświatowej gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów odnotowano 1 przypadek agresji i przemocy w grupie rówieśniczej oraz 4 przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego.

Przedstawiciel badanej placówki nie zauważył wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ciągu ostatnich trzech lat.

Jeśli chodzi o zjawiska dysfunkcji i patologii w otoczeniu rodzinnym uczniów, uczestnik badania stwierdził 2 przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz 2 przypadki uzależnień.

Przedstawiciel ankietowanej placówki nie dostrzegł wzrostu liczby przypadków dysfunkcji i zjawisk patologicznych w rodzinach uczniów na przestrzeni trzech ostatnich lat.

Pomoc, jaką placówka oferuje uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu dożywiania w formie obiadów, jak również pomocy materialnej (dofinansowanie do wyjazdów), a także pomocy rzeczowej (np. pomoce szkolne). Szkoły organizują akcje charytatywne i zbiórki na rzecz potrzebujących (odzież, paczki świąteczne). Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na opiekę w ramach zajęć świetlicowych, zajęcia dodatkowe oraz wsparcie pedagogów i psychologów szkolnych.

Pomoc, jaką placówka oferuje uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami i psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci mogą również korzystać z porad i konsultacji pedagogów i psychologów szkolnych oraz wsparcia wychowawców i nauczycieli. Placówki zapewniają opiekę świetlicową, zajęcia profilaktyczne oraz specjalistyczne konsultacje, organizują także warsztaty rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne.

Placówka podejmuje różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie ogólnopolskich kampanii, programów (m.in. „Cukierki”, „Trzymaj Formę”, „Unplugged”). W szkołach odbywały się też pogadanki, spotkania i prelekcje oraz zajęcia profilaktyczne.

Do instytucji i organizacji, z którymi placówka najczęściej współpracuje, uczestnik badania zaliczył: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komendę Powiatową Policji, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Straż Pożarną, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną oraz Gminną Bibliotekę Publiczną.

4.3. BADANIA W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

W badaniu skierowanym do grupy dzieci i młodzieży szkolnej wzięło udział 27 uczniów ze szkoły podstawowej z terenu gminy, z czego 55,5% stanowiły dziewczęta, a 44,5% chłopcy. Uczniowie w wieku 15 lat stanowili 40,7% uczestników badania, 29,6% ankietowanych stanowili uczniowie w wieku 14 lat, osoby w wieku 13 lat i 10 lat stanowiły po 11,1% badanych, a 7,5% respondentów stanowiły osoby w wieku 9 lat.

W pierwszej kolejności uczniowie mieli za zadanie wybrać zachowania, które ich zdaniem są przejawem przemocy. Uzyskane wyniki zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów

rodzaj zachowań	liczba wskazań	odsetek wskazań %
popychanie	9	33,3%
uderzanie	14	51,8%
kopanie	11	40,7%
duszenie	20	74,0%

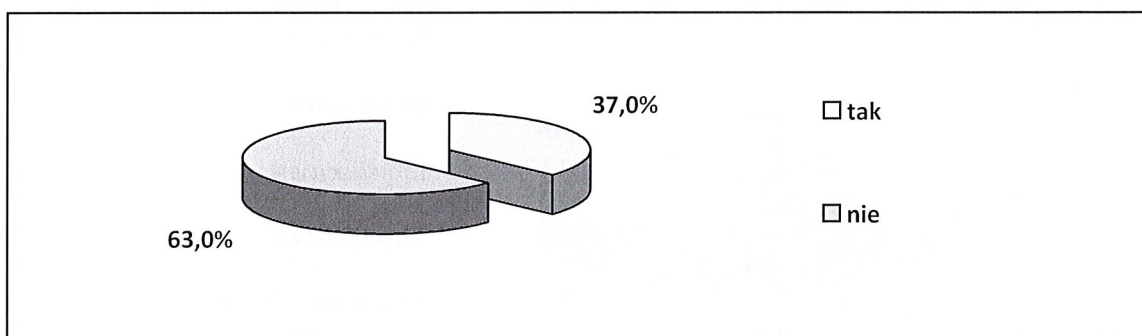
szarpanie	11	40,7%
przypalanie ciała	10	37,0%
policzkowanie	5	18,5%
szantaż	12	44,4%
ośmieszanie	7	25,9%
grożenie	9	33,3%
nadmierna krytyka	7	25,9%
szkalowanie w Internecie	9	33,3%
nękanie sms-ami	5	18,5%

Dane z badania środowiska uczniowskiego.

Żadne z 13 możliwych do wyboru zachowań przemocowych nie zostało wskazane przez wszystkich ankietowanych uczniów. Wśród najliczniej wskazywanych zachowań, które uczniowie uznali za przejaw przemocy, znalazły się: duszenie (74%) i uderzanie (51,8%). Najmniejszy odsetek wskazań dotyczył policzkowania i nękania sms-ami (po 18,5%).

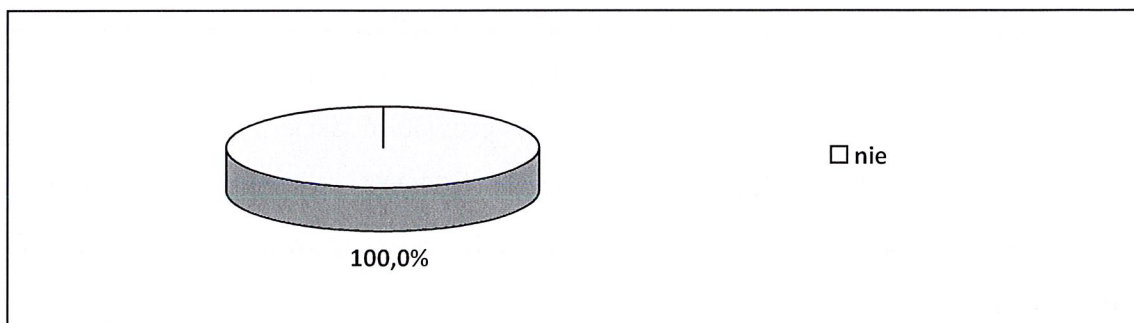
Kolejnym zagadnieniem poddanym ocenie respondentów była kwestia doświadczania przemocy ze strony rówieśników oraz w środowisku rodzinnym. Poniższe wykresy ilustrują rozkład uzyskanych odpowiedzi.

Wykres 16. Czy doznałeś/doznałaś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy ze strony rówieśników?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Wykres 17. Czy doznałeś/doznałaś kiedykolwiek jakiegó formy przemocy w swojej rodzinie?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

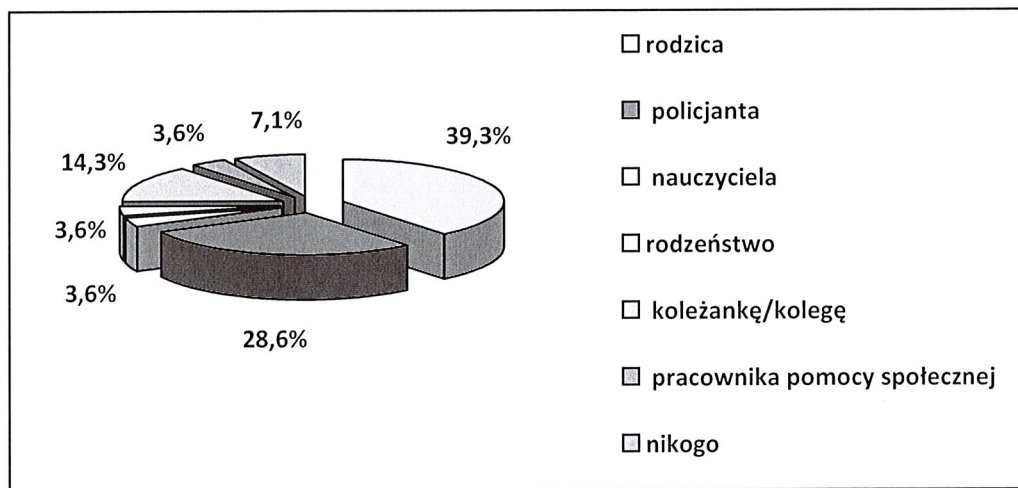
W odpowiedzi na pytanie o przemoc ze strony rówieśników większość (63%) uczniów przyznała, że takiej przemocy nie doświadczyła, zaś 37% respondentów przyznało, że takiej przemocy doświadczyło. Występowania zjawiska przemocy w domu rodzinnym nie potwierdził żaden uczestnik badania.

W następnym pytaniu sondowano uczniów, czy słyszeli o przypadkach przemocy w rodzinach swoich znajomych. Większość (55,6%) respondentów zadeklarowała, że nie słyszała o przypadkach przemocy w domach osób z ich otoczenia. Jednocześnie 44,4% ankietowanych posiada wiedzę o występowaniu przemocy w domach osób im znanych.

Na pytanie: „Czy uważasz, że będąc świadkiem przemocy lub jej doznając, należy kogoś o tym poinformować?”, zdecydowana większość (70,3%) respondentów odpowiedziała twierdząco. Odmiennej opinii wyraziło 29,7% ankietowanych.

Uczestnicy badania zadeklarowali, że najczęściej swoją wiedzę o przemocę podzieliliby się z rodzicem, policjantem oraz koleżanką lub kolegą. W dalszej kolejności wymieniono rodzeństwo, nauczyciela oraz pracownika pomocy społecznej. Rozkład odpowiedzi w tym zakresie ilustruje poniższy wykres.

Wykres 18. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy domowej lub była/był świadkiem przemocy domowej?

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.

Na pytanie: „Czy uważasz, że należy prowadzić akcje i kampanie informacyjne na temat przemocy domowej?”, większość (59,2%) respondentów odpowiedziała twierdząco. Jednocześnie 40,8% ankietowanych uważa prowadzenie takich działań za bezzasadne.

Kolejna kwestia dotyczyła uczestnictwa uczniów w zajęciach poświęconych problemom przemocy domowej. Większość (92,6%) ankietowanych stwierdziła, że nigdy nie

uczestniczyła w takich zajęciach. Jednocześnie 7,4% respondentów potwierdziło udział w zajęciach związanych ze zjawiskiem przemocy domowej.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące obaw o możliwość doświadczenia przemocy najwięcej badanych (66,6%) zadeklarowało, że takich obaw nie ma. Niepokój może budzić fakt, iż 18,5% ankietowanych ujawniło, że obawia się przemocy w szkole, 7,4% obawia się przemocy rówieśniczej, zaś 7,5% uczniów wskazało na przemoc w środowisku zamieszkania.

5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA KRZYWDZONYM DZIECIOM

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Decyzję o odebraniu dziecka pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, a w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego, nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili zapewnienia dziecku ochrony, o zapewnieniu dziecku ochrony i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej.

6. ANALIZA SWOT WYBRANYCH OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

Analiza SWOT służy identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się obszary zdefiniowane hasłowo: **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; kapitał społeczny i ludzki.**

RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none">wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo	<ul style="list-style-type: none">brak chęci współpracy ze strony osób, które potrzebują pomocy

<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową • zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na terenie gminy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> • niska motywacja do zmian
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • nienasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i niewzrastająca liczba rodzin niewydolnych wychowawczo • niewzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • posiadanie możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą domową • niewzrastająca liczba przypadków przemocy domowej • zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania społecznego tematyką przemocy

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dziecko i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na wyłączność mocnych stron, którymi są głównie: wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – świetlice opiekuńczo-wychowawcze z programem profilaktycznym, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, zapewnianie pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową na terenie gminy, a także inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień i przemocy domowej wśród uczniów • prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba kampanii promujących alkohol i palenie tytoniu • złe wzorce kulturowe • nasilenie chorób psychicznych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania wśród mieszkańców gminy zdrowym trybem życia • niezwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia • niewzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi • niewzrastająca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki • brak zagrożenia przestępczością wśród nieletnich 	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowanie zdrowym trybem życia • wzrost liczby osób uzależnionych • nowe środki odurzające i ich powszechna dostępność • zagrożenie przestępczością

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje wyłącznie mocne strony: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze uzależnień i przemocy domowej wśród uczniów oraz prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony

<ul style="list-style-type: none"> wzrastający poziom i jakość życia mieszkańców w ostatnich latach podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących przemocy domowej poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego 	<ul style="list-style-type: none"> zubożenie mieszkańców wysokie koszty życia ograniczona oferta szkoleniowa
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> potencjał gminy zapewniający jej rozwój oraz umożliwiający odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia jej mieszkańców zmniejszająca się liczba osób zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją niezwiększające się zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej dysponowanie środkami umożliwiającymi zwiększanie poziomu kwalifikacji kadr pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> spadek zainteresowania turystyką mający wpływ na zmniejszenie się dochodów gminy i mieszkańców

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** uwypukla mocne strony, którymi są głównie: wzrastający poziom i jakość życia mieszkańców w ostatnich latach, podejmowanie działań zmierzających do integracji społeczności lokalnej, jak również dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej. Należy także podkreślić możliwość podnoszenia przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego.

7. OCENA WDROŻENIA ZAŁOŻEŃ POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Ocena wdrożenia poprzednio realizowanego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stanowi punkt odniesienia do konstrukcji założeń polityki antyprzemocowej gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030. W jej ramach zostały wskazane osiągnięcia przy wdrażaniu programu oraz najważniejsze działania, jakie realizowano, wdrażając zapisy programowe.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach programu:

- bardzo dobra współpraca pomiędzy instytucjami z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej,

- udzielanie osobom doznającym przemocy pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej,
- akcje edukacyjne realizowane w szkołach podstawowych i średnich dotyczące promocji szkoły bezpiecznej i wolnej od przemocy oraz informujące o miejscach pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania programu:

- zrealizowano wszystkie zamierzone cele.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- kontynuacja celów ujętych w poprzednim Programie.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów programu, które zostały zrealizowane:

- podniesienie świadomości społecznej mieszkańców,
- zorganizowanie przedstawienia teatralnego „Koliber” o charakterze profilaktycznym, które odbiło się szerokim echem w powiecie kołobrzeskim. Zaproszono przedstawicieli instytucji oświatowych i placówek wsparcia z Koszalina i Kołobrzegu (ok. 1 000 osób).

Ogólna ocena realizacji założeń programu:

Zespół dokonujący oceny realizacji założeń poprzedniego programu, mając do dyspozycji pięciopunktową skalę ocen, którym przypisano odpowiedni stopień realizacji, tak że ocena: 1 – oznacza, że nie rozpoczęto wdrażania założeń programowych; 2 – oznacza, że rozpoczęto wdrażanie założeń programowych; 3 – oznacza, że częściowo wdrożono przyjęte założenia programu; 4 – oznacza, że zrealizowano większość założeń programowych; 5 – oznacza, że w pełni wdrożono założenia programowe, zaproponował **ogólną ocenę realizacji programu na poziomie 5.**

Uzasadnienie przyjętej oceny:

Uzasadniając przyjętą ocenę podkreślono, że zrealizowano wszystkie założenia programowe. Realizacja programu przyczyniła się do zwiększenia świadomości mieszkańców gminy Ustronie Morskie, w tym dzieci, młodzieży i dorosłych na temat szkód powstałych w wyniku doznawania przemocy domowej, jak również do zwiększenia świadomości na temat posiadanej bazy miejsc pomocowych na terenie gminy Ustronie Morskie, powiatu kołobrzeskiego oraz ogólnopolskich możliwości wsparcia.

III. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Wyniki diagnozy problemów przemocy domowej na terenie gminy, opartej na analizie źródeł zastanych, danych z badań ankietowych oraz analizie SWOT pozwoliły na opracowanie założeń Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania zjawiska przemocy domowej, jak i zapobiegania temu zjawisku w przyszłości.

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030 jest następujący:

Podejmowanie działań profilaktycznych, doskonalenie systemu interwencji i wsparcia dla osób doznających przemocy oraz podejmowanie działań skierowanych do osób stosujących przemoc domową na terenie Gminy Ustronie Morskie w celu zapobiegania i przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją wyznaczonych i przedstawionych poniżej celów operacyjnych oraz działań w następujących obszarach:

Profilaktyka – promowanie wartości wychowania bez przemocy, rozwijanie umiejętności interpersonalnych i wychowawczych.

Edukacja – przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy i jej skutków, informowanie o możliwościach pomocy.

Wspieranie – przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u osób doznających przemocy, uświadamianie o przysługujących im prawach i możliwościach rozwiązania problemu poprzez pomoc psychologiczną, pedagogiczną i prawną.

Interwencja – przerwanie przemocy, ochrona osób doznających przemocy, izolowanie osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy, wdrażanie programów korekcyjno-edukacyjnych lub programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

2. CELE OPERACYJNE I DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: POMOC OSOBOM I RODZINOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY LUB ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ.					
Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty	
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, Policja, SR, placówki ochrony zdrowia, NGOs, inne podmioty, których przedstawiciele biorą udział w działaniach ZI	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba rodzin objętych wsparciem ZI 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin 	
Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, Policja, SR, placówki ochrony zdrowia, NGOs, inne podmioty, których przedstawiciele biorą udział w działaniach ZI	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, - liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” - liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona osób dotkniętych przemocą domową - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy domowej 	
Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.	2025-2030	GOPS, Policja, placówki ochrony zdrowia, SR	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona dzieci w razie zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową 	

Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin dotkniętych przemocą domową.	2025-2030	GOPS, NGOs, Kościół	- liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia	- wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin doświadczających przemocy - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin
Specjalistyczne poradnictwo dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.	2025-2030	GOPS, GKRPA, PCPR, Kościół	- liczba osób i rodzin, którym udzielono wsparcia - liczba spotkań	- wzmocnienie bezpieczeństwa psychologicznego rodzin doświadczających przemocy - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - włączenie społeczne rodzin izolujących się i izolowanych
Praca socjalna z rodzinami, w których występuje przemoc.	2025-2030	GOPS	- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie pracy socjalnej	- wzmocnienie rodzin doświadczających przemocy - ograniczenie zjawiska przemocy domowej
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia.	w razie zaistnienia takiej potrzeby	GOPS, PCPR, Policja, NGOs, Kościół	- liczba osób, którym udzielono wsparcia	- zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom doświadczającym przemocy
Prowadzenie rozmów i kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach	2025-2030	GKRPA, Zi, GOPS, Policja	- liczba przeprowadzonych rozmów z osobami stosującymi przemoc - liczba osób stosujących	- zmniejszenie poziomu zagrożenia przemocą domową - poprawa relacji

psychologiczno-terapeutycznych.				przemoc skierowanych do udziału programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych.	w rodzinach doświadczających przemocy
---------------------------------	--	--	--	---	---------------------------------------

CEL OPERACYJNY 2.: PROWADZENIE NA TERENIE GMINY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, INFORMACYJNYCH I EDUKACYJNYCH MAJĄCYCH NA CELU ELIMINOWANIE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Upowszechnianie informacji o instytucjach i organizacjach świadczących pomoc osobom doznającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc i będącym świadkami przemocy.	2025-2030	GOPS, GKRPA, Zi, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, Policja, NGOs, Kościół	- liczba podjętych działań	- poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom
Prowadzenie prelekcji na temat przemocy domowej.	2025-2030	GKRPA, Zi, GOPS, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, PPP, Policja, NGOs, Kościół	- liczba pogadarek i prelekcji - liczba uczestników	- podniesienie umiejętności zapobiegania problemom dotyczącym rodzinę - zmiana świadomości społecznej
Przeprowadzanie akcji profilaktycznych, organizowanie imprez kulturalnych i sportowych z uwzględnieniem kwestii przeciwdziałania przemocy domowej.	2025-2030	UG, RG, GOPS, GKRPA, Zi, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, NGOs, Kościół	- liczba podjętych działań - liczba uczestników	- zmiana nastawień do problemu przemocy domowej - zapobieganie eskalacji zjawiska przemocy domowej
Wzmacnianie pozytywnego	2025-2030	UG, RG, GOPS, GKRPA, Zi,	- liczba podjętych działań	- wzmocnienie rodzin

wizerunku rodziny i promowanie potrzeby zachowania odpowiednich relacji wśród jej członków.		placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, PPP, NGOs, Kościoł	- liczba uczestników	- eliminowanie zjawisk zakłócających prawidłowe funkcjonowanie rodzin - przywracanie właściwych relacji w rodzinie
Podjęmowanie działań zmierzających do rozładowania stresu i agresji w środowisku dzieci i młodzieży poprzez sport i uczestnictwo w kulturze.	2025-2030	UG, RG, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki kultury, NGOs	- liczba podjętych działań - liczba uczestników	- wyzwalanie pozytywnych emocji - integrowanie środowiska dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
Podnoszenie świadomości mieszkańców w zakresie problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, Zi, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki kultury, NGOs, Kościół, społeczność lokalna	- liczba podjętych działań	- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 3.: DOSKONALENIE KOMPETENCJI KADR SAMORZĄDOWYCH I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Doskonalenie kompetencji zawodowych pracowników pomocy społecznej w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym i zagrożonym przemocą.	2025-2030	UG, GOPS, GKRPA, Zi, PCPR, ROPS, Policja, placówki ochrony zdrowia, SR, PR	- liczba odbytych szkoleń - liczba pracowników doskonalących kwalifikacje	- podwyższenie kompetencji służb społecznych - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania rodzin objętych

Organizowanie szkoleń i warsztatów dla kadry pedagogicznej na temat problemów przemocy domowej i problemów agresji w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.	2025-2030	placówki przedszkolne, placówki oświatowe, PPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczestników 	<p>wspieraniem</p> <ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie kompetencji kadr pedagogicznych w zakresie udzielania skutecznego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym i zagrożonym przemocą. - eliminowanie zachowań agresywnych w środowisku uczniowskim
Wspieranie organizacji pozarządowych w działaniach nakierowanych na kwestie przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej.	2025-2030	UG, GKRPA, GOPS, Zi, placówki oświatowe, Policja, NGOs, społeczność lokalna	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań - liczba podmiotów objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa skuteczności oddziaływań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej

CEL OPERACYJNY 4: WSPÓŁPRACA PODMIOTÓW NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Integrowanie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w gminie poprzez stałą współpracę podmiotów działających na terenie gminy i podmiotów spoza gminy wspierających mieszkańców.	2025-2030	UG, RG, GOPS, GKRPA, Zi, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki kultury, Policja, SR, PR, PCPR, PPP, NGOs, Kościół	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podjętych działań - liczba osób i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej z powodu uzależnień i przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności i skuteczności wsparcia udzielanego rodzinom - poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą

<p>Poszerzenie współpracy podmiotów w zakresie wzmocnienia kondycji rodzin zamieszkujących w gminie i eliminowania niekorzystnych zjawisk mających wpływ na komfort i jakość ich życia.</p>	<p>2025-2030</p>	<p>UG, RG, GKRP, ZI, GOPS, placówki przedszkolne, placówki oświatowe, NGOs, Kościół</p>	<p>- liczba podjętych działań</p>	<p>- poprawa funkcjonowania i kondycji rodzin - utrwalenie w świadomości społecznej wzorca rodziny prawidłowo wypełniającej przypisane jej funkcje i wolnej od zachowań patologicznych</p>
---	------------------	---	-----------------------------------	--

Legenda

- UG – Urząd Gminy
- RG – Rada Gminy
- GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy
- SR – Sąd Rejonowy
- PR – Prokuratura Rejonowa
- PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- NGOs – organizacje pozarządowe

IV. REALIZACJA PROGRAMU

1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordinatorem realizacji Programu będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Ustronie Morskie. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt, Rada Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki wychowania przedszkolnego, placówki oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

2. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu, polegający na gromadzeniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Ustronie Morskie – koordynatora programu, przy udziale członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przedstawicieli służb, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Celem monitoringu będzie badanie, czy realizacja działań przebiega bez zakłóceń. Monitoring realizacji programu umożliwi:

- systematyczną obserwację działań programu,
- weryfikację zgodności założonych celów z osiąganymi efektami,
- ocenę zaangażowania jednostek w realizację działań.

Do monitoringu wykorzystane zostaną wskaźniki realizacji działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów programu. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań. Z prowadzonego monitoringu zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji Programu, które będzie przedstawione Radzie Gminy na sesji do końca marca każdego roku.

Ewaluacja Programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Ewaluacja zostanie przeprowadzona po drugim i czwartym roku wdrażania założeń programu na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji zaangażowanych w jego realizację, a w szczególności Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Ustronie Morskie oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim. Pozwoli ona na podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Programu.

3. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania działań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Ustronie Morskie na lata 2025-2030 będą środki własne gminy przewidziane na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy, pomocy społecznej, przeciwdziałania alkoholizmowi, a także środki zewnętrzne pozyskane na realizację programów ostonowych, programów rządowych lub innych, których realizacja pozwoli osiągać cele zawarte w niniejszym programie.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Rodzaje i formy przemocy.....	4
Tabela 2. Policyjne statystyki procedury „Niebieskie Karty” za rok 2023	8
Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy w latach 2021-2023	14
Tabela 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy w latach 2021-2023.....	14
Tabela 5. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023	14
Tabela 6. Podmioty świadczące wsparcie osobom dotkniętym przemocą domową w gminie	16
Tabela 7. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023	17
Tabela 8. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2021-2023 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej.....	17
Tabela 9. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023	18
Tabela 10. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie.....	18
Tabela 11. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie w latach 2021-2023	21
Tabela 12. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową podjęte w gminie przez ZI w latach 2021-2023	22
Tabela 13. Przemoc domowa w gminie w latach 2021-2023.....	22
Tabela 14. Potrzeby szkoleniowe członków Zespołu Interdyscyplinarnego.....	23
Tabela 15. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej dla mieszkańców gminy w latach 2021-2023	25
Tabela 16. Środki finansowe pozyskane ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminie w latach 2021-2023.....	25
Tabela 17. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim w latach 2021-2023	25
Tabela 18. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie objęci wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustroniu Morskim z powodu przemocy domowej, alkoholizmu lub narkomanii w latach 2021-2023	26
Tabela 19. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023.....	27
Tabela 20. Przepięstwa odnotowane w gminie w latach 2021-2023.....	29
Tabela 21. Dozory prowadzone w gminie w latach 2021-2023.....	31
Tabela 22. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023	31
Tabela 23. Wsparcie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej w latach 2021-2023.....	32
Tabela 24. Jednostki wsparcia w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej działające poza gminą.....	34
Tabela 25. Numery telefonów, pod którymi można uzyskać wsparcie i porady.....	35
Tabela 26. Parafia rzymskokatolicka, do której należą mieszkańcy gminy	37
Tabela 27. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w gminie w roku szkolnym 2022/2023	44
Tabela 28. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z gminy	45
Tabela 29. Rodzaje zachowań przemocowych w opinii uczniów	46
Wykres 1. Struktura ankietowanych według kryterium płci	38
Wykres 2. Struktura respondentów według kryterium wieku	38
Wykres 3. Jaka jest wg Pani/Pana najczęstsza przyczyna stosowania przemocy domowej?.....	39
Wykres 4. Jakie Pani/Pana zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową?	39
Wykres 5. Jak Pani/Pana zdaniem powinna zachowywać się osoba doznająca przemocy domowej?. 40	40

Wykres 6. Czy zna Pani/Pan przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy lub o nich słyszała/słyszał?	40
Wykres 7. Jakie formy przemocy wg Pani/Pana wiedzy występują najczęściej w rodzinach zamieszkałych w gminie?.....	41
Wykres 8. Kto wg Pani/Pana wiedzy najczęściej doznaje przemocy domowej w gminie?	41
Wykres 9. Kto wg Pani/Pana wiedzy jest najczęściej stosuje przemoc domową w gminie?.....	41
Wykres 10. Czy wg Pani/Pana wiedzy realizowana w gminie oferta pomocy dla osób doznających przemocy domowej jest wystarczająca?	42
Wykres 11. Czy wg Pani/Pana wiedzy podejmowane w gminie działania wobec osób stosujących przemoc domową są wystarczające?	42
Wykres 12. Czy postrzega Pani/Pan przemoc domową jako istotny problem na terenie gminy?	42
Wykres 13. Czy Pani/Pana zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się problemu przemocy domowej na terenie gminy?	43
Wykres 14. Czy słyszała Pani/Pan o procedurze „Niebieskie Karty”?	43
Wykres 15. Czy słyszała Pani/Pan o działalności w gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy?.....	43
Wykres 16. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiejś formy przemocy ze strony rówieśników?	47
Wykres 17. Czy doznałaś/doznałeś kiedykolwiek jakiejś formy przemocy w swojej rodzinie?.....	47
Wykres 18. Kogo byś poinformowała/poinformował, gdybyś doznała/doznał przemocy domowej lub była/był świadkiem przemocy domowej?	48